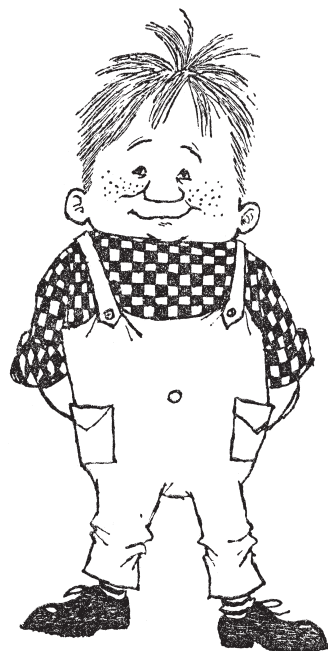

ASTRIDA LINDGRĒNE

KARLSONS, kas dzīvo uz jumta

Liela grāmata

ILONAS VĪKLANDES ilustrācijas
No zviedru valodas tulkojusi ELIJA KLIENE

ZVAIGZNE ABC

821.113.6-93

Li 495

Astrid Lindgren

STORA BOKEN OM KARLSSON PÅ TAKET,

including following titles:

LILLEBROR OCH KARLSSON PÅ TAKET,

KARLSSON PÅ TAKET FLYGER IGEN,

KARLSSON PÅ TAKET SMYGER IGEN

© Text: Astrid Lindgren 1955, 1962, 1968 / The Astrid Lindgren Company

© Illustrations: Design Ilon Wikland AB 1955, 1962, 1968

First published in 1955, 1962, 1968 by Rabén & Sjögren, Sweden.

All foreign text rights are handled by The Astrid Lindgren Company, Sweden,

e-mail: info@astridlindgren.se,

while illustrations are handled by Design Ilon Wikland AB, Sweden.

For more information about Astrid Lindgren's books:

www.astridlindgren.com.

Astrida Lindgrēne

KARLSONS, KAS DŽĪVO UZ JUMTA.

LIELĀ GRĀMATA

Apgāda Zvaigzne ABC vadītāja *Vija Kilbloka*

Projekta vadītāja *Marika Taube*

Mākslinieciskā redaktore *Inguna Kļava Švanka*

Vāka dizainu adaptējusi *Ilze Isaka*

Apgāds Zvaigzne ABC, SIA, K. Valdemāra ielā 6,

Rīgā, LV-1010. Red. nr. L-4399.

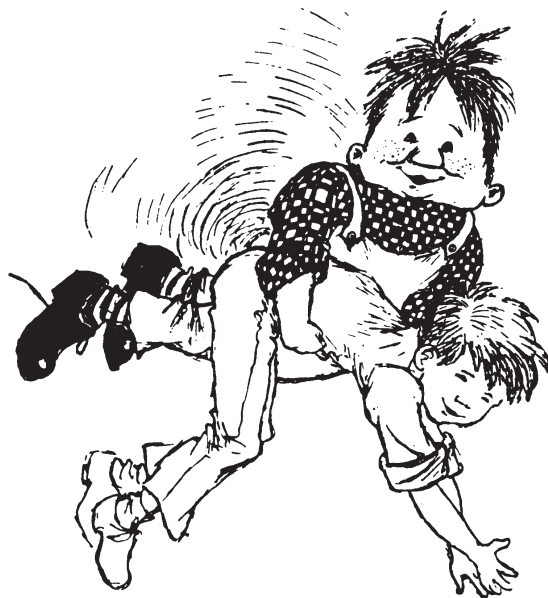
Jelgavas tipogrāfija.

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums. Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā.

© Tulkojums latviešu valodā, Elija Kliene

© Izdevums latviešu valodā, Apgāds Zvaigzne ABC, 2023

ISBN 978-9934-32-021-7

**Brālītis un KARLSONS,
kas dzīvo uz jumta**

Karlsons, kas dzīvo uz jumta

Stokholmā kādā pavisam parastā ielā, pavisam parastā namā dzīvo kāda pavisam parasta ģimene – Svantesoni. Šajā ģimenē ir pavisam parasts tēvs, pavisam parasta māte un trīs pavisam parasti bērni: Bose, Beta un Brālītis.

– Es neesmu parasts zēns, – Brālītis mēdz sacīt.

Bet viņš runā aplamības. Protams, viņš ir parasts zēns. Pasaulē taču ir tik daudzi septiņus gadus veci zēni ar zilām acīm, strupu degunteli un netīrām ausīm; šo zēnu bikšes celģalos allaž saplīsušas, un skaidrs, ka Brālītis arī ir tāds pavisam parasts zēns.

Bosem ir piecpadsmit gadu, viņš vairāk jūsmo par futbolu nekā par mācīšanos, tāpēc arī viņš ir parasts zēns. Betai ir četrpadsmit gadu, un viņa staigā ar zirgastē uzsietiem matiem tāpat kā visas citas parastās meitenes.

Visā mājā ir tikai viena neparasta persona – Karlsons, kas dzīvo uz jumta. Jā, Karlsons dzīvo uz jumta, un tas vien jau ir neparasti.

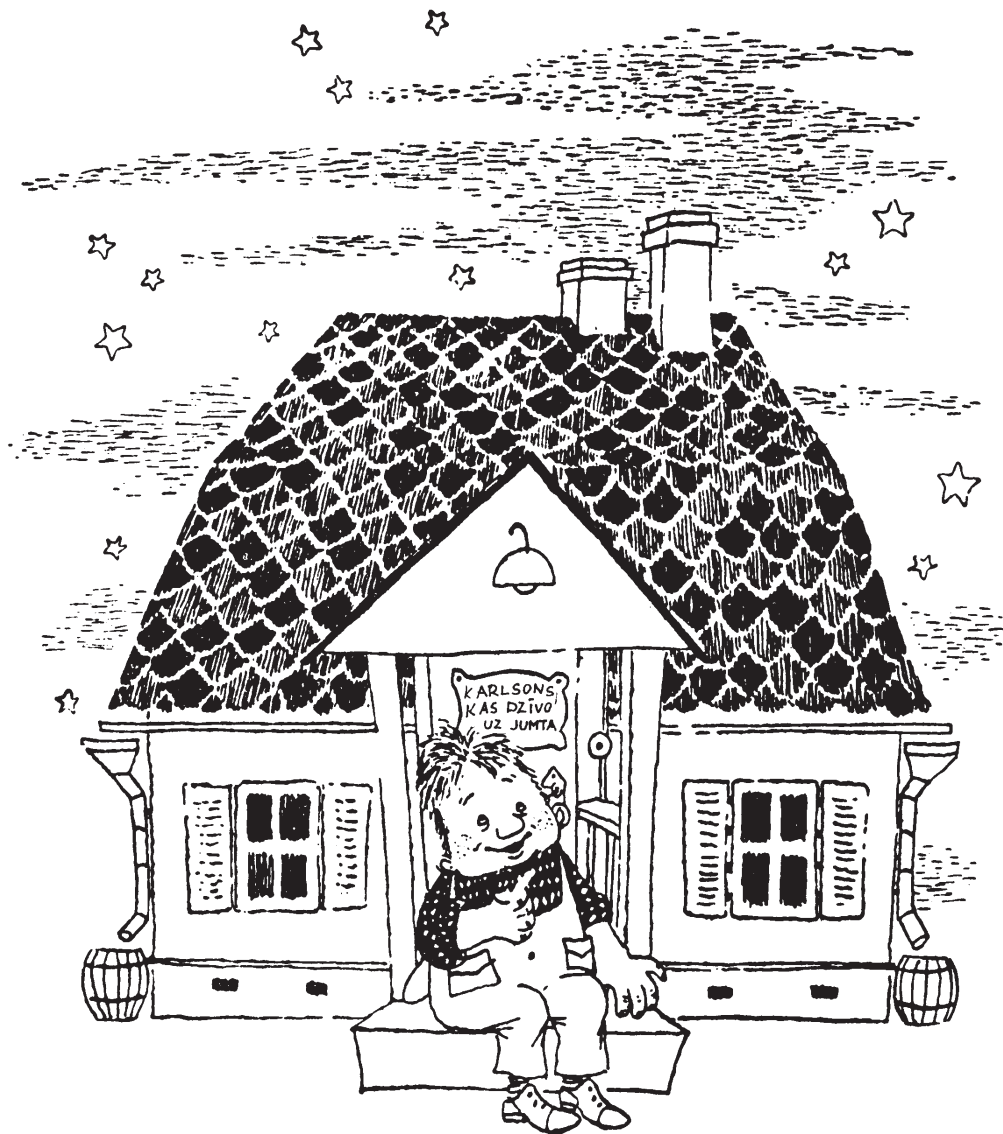
Var jau būt, ka citās pilsētās tā notiek, taču Stokholmā gan neviens nedzīvo mazā atsevišķā namiņā uz jumta. Bet, re, Karlsons dzīvo! Viņš ir ļoti mazs, apaļš un pašapzinīgs cilvēciņš un turklāt prot lidot. Ar lidmašīnu un helikopteru visi cilvēki prot lidot, bet vienīgi Karlsons prot lidot pats. Viņš tikai pagriež podziņu, kas atrodas uz viņa vēdera, netālu no nabas, un tūliņ uz viņa muguras ierūcas smalki izgudrots motoriņš. Karlsons brītiņu nogaida, kamēr motors taisa pirmos apgriezienus. Kad motors sāk strādāt ar pilnu jaudu, Karlsons paceļas gaisā un slīd cēli un cienīgi gluži kā kantora šefs, ja vispār var iedomāties kantora šefu ar motoru uz muguras.

Karlsons jūtas lieliski savā namiņā uz jumta. Vakaros viņš sēž uz lieveņa kāpnītēm, sūc pīpīti un raugās zvaigznēs. Uz jumta zvaigznes var saskatīt, protams, daudz labāk nekā no mājas, tāpēc jābrīnās, kādēļ uz jumta nedzīvo vairāk cilvēku. Mājas iemītnieki acīmredzot nezina, ka var dzīvot uz jumta, viņi pat nezina, ka tur augšā atrodas Karlsona namiņš, jo tas labi paslēpts aiz lielā dūmeņa. Un vispār – vai tad lielie cilvēki pamanīs tādu mazu namiņu, kaut arī pret to pakluptu? Reiz Karlsona namiņu ievēroja kāds skursteņslauķis, kas grasījās tīrīt dūmeni.

Viņš ļoti izbrīnījās un sevī noteica: “Savādi, mazs namiņš. Gandrīz vai neticami. Bet te nūdien ir mazs namiņš, lai nu kā tas šeit nokļuvis!”

Tad viņš sāka tīrīt dūmeni, namiņu aizmirsā un nekad par to vairs nedomāja.

Brālītis bija ļoti priecīgs, ka iepazinās ar Karlsonu, jo, tiklīdz atlidoja Karlsons, tā sākās uztraucoši notikumi. Varbūt Karlsons arī priecājās par šo iepazīšanos, jo, lai nu tas būtu kā būdams, bet dzīvot vientuļi nemiņā, par kuru nevienam nav ne mazākās jausmas, nav visai omulīgi. Protams, ir jauki, ja, lidojot garām, kāds tev uzsauc: “Čau, čau, Karlson!”

Karlsons un Brālītis iepazinās vienā no tām nelāgajām dienām, kad nav ne mazākā prieka būt par Brālīti. Parasti Brālītis jūtas lieliski, jo viņš taču ir visas ģimenes mīlulis, ko visi lolo un lutina. Tomēr dažreiz viņam nemaz neveicas. Māmiņa viņu rāj, ka atkal saplēstas bikses, Beta sauc: “Noslauki degunu!” – bet tētis pukojas, ka viņš laikus nav pārnācis mājās no skolas.

– Kas tā par slaistīšanos pa ielām? – tētis sacīja.

Slaistīšanās pa ielām – tētis taču nezināja, ka Brālītis saticis uz ielas sunīti. Mazu, skaistu sunīti, kas bija apošņājis Brālīti, luncinājis astīti un labprāt gribēja kļūt par Brālīša sunīti.

Bijis tas atkarīgs no Brālīša, tad sunītis tūliņ būtu viņa. Bet tētis un māmiņa, par nelaimi, negrib, ka mājās ir sunītis. Turklāt ielas stūrī parādījās kāda sieviete un sauca: “Riki! Riki!” Brālītis tad saprata, ka sunītis nebūs viņa.

– Tā vien liekas, ka man visu mūžu būs jānodzīvo bez sunīša, – Brālītis sarūgtināts noteica šajā nelāgajā dienā. – Tev, māmiņ, ir tētis; Bose un Beta vienmēr turas kopā, tikai man... man nav neviena!

– Mīlulīt, tev taču esam mēs visi! – māmiņa izsaucās.

– Neesat vis... – Brālītis atteica vēl skumjāk, jo pēkšņi viņam likās, ka tiešām visā pasaulē viņam nav neviena.

Kaut kas viņam tomēr bija – sava paša istaba, un tajā viņš iegāja.

Bija gaišs, jauks pavasara vakars un logi atvērti. Baltie aizkari viegli plīvoja, it kā mādami blāvajām zvaigznītēm pie pavasara debesīm. Brālītis piegāja pie loga un lūkojās ārā. Viņš domāja par jauko sunīti un prātoja, diezin ko tas tagad dara. Varbūt guļ grozā kaut kur virtuves kaktā, un blakus grozam varbūt sēž cits puisēns, nevis Brālītis, glauda sunīša pinkaino galviņu un saka: “Riki, tu esi brīnišķīgs suns!”

Brālītis smagi nopūtās. Tad viņš izdzirda vieglu dūkoņu. Tā kļuva stiprāka, un gar logu rāmi aizlidoja mazs, apaļš vīriņš. Tas bija Karlsons, kas dzīvo uz jumta, bet toreiz Brālītis to vēl nezināja.

Karlsons tikai uzmeta Brālītim ilgu un vērīgu skatienu un aizlidoja tālāk. Viņš uzlidoja uz pretējās mājas jumta, apmeta loku ap dūmeni un tad griezās atpakaļ pie Brālīša loga. Nu jau viņš lidoja ašāk un gluži kā īsta lidmašīna aiztraucās garām Brālītim. Tā viņš laidelējās vairākas reizes, un Brālītis tikai klusi stāvēja pie loga un juta saltas tirpas, jo ne jau katru dienu gar logu lidinās mazi, apaļi cilvēciņi.

Tad Karlsons samazināja ātrumu un, pielaidies pie pašas palodzes, teica:

– Čau, čau! Vai drīkstu uz brītiņu še nolaisties?

– Jā, lūdzu, – Brālītis atbildēja un piebilda: – Vai nav grūti tā lidot?

– Itin nemaz. Man tas nav grūti, jo esmu pasaules labākais lido-tājs. Taču kuram katram ķēpausim to gan neieteiktu darīt, – Karlsons svarīgi skaidroja.

Brālītis nodomāja, ka tas ķēpausis laikiem ir viņš, un tūliņ izlēma nekad nemēģināt lidot.

– Kā tevi sauc? – Karlsons vaicāja.

– Par Brālīti. Īstenībā gan esmu Svante Svantesons, – Brālītis atbildēja.

– Vai, kur savādi, bet mani sauc par Karlsonu! Tikai par Karlsonu. Čau, čau, Brālīt! – Karlsons sacīja.

– Čau, čau! – Brālītis atbildēja.

– Cik tev gadu? – Karlsons tincināja.

– Septiņi, – Brālītis atteica.

– Jauki. Parunāsimies, – Karlsons ierosināja.

Aši viņš pārsvieda resnās kājeles pār palodzi un atradās istabā.

– Un cik tev gadu? – Brālītis painteresējās, jo viņam šķita, ka Karlsons izturas pārlietu bērnišķīgi, lai būtu pieaudzis.

– Cik man gadu? Varu tev tikai teikt, ka esmu vīrs pašos spēka gados, – Karlsons atbildēja.

Brālītim nebija īsti skaidrs, ko nozīmē vīrs pašos spēka gados. Varbūt arī viņš ir pašos spēka gados, tikai pats to nezina, tāpēc piesardzīgi vaicāja:

– Kuri tad ir tie spēka gadi?

– Itin visi, – Karlsons pašapmierināts atteica. – Vismaz tā tas ir ar mani. Esmu skaists, gudrs un diezgan tukls, kā jau vīrs spēka gados, – viņš piebilda.

Tad viņš piegāja pie grāmatu plaukta un paņēma tvaika mašīnu, kas stāvēja uz tā.

– Iedarbināsim to, – Karlsons izlēma.

– Nevar. Mašīnu drīkst iedarbināt tikai tad, ja klāt ir tētis vai Bose, – Brālītis aizrādīja.

– Tētis, Bose vai Karlsons, kas dzīvo uz jumta. Pasaules labākais tvaika mašīnu meistars. Pasaki to savam tētim! – Karlsons izsaucās.

Aši viņš paķēra pudelīti ar denaturēto spirtu, piepildīja mazo spirta lampiņu un aizdedzināja. Lai gan Karlsons bija pasaules labākais tvaika mašīnu meistars, viņš tomēr ar šķidrumu rīkojās neveikli, izlēja to, un uz plaukta viļņojās vesels spirta ezeriņš. Spirts aizdegās, un ap tvaika mašīnu jautri sāka dejojot mazas, zilas liesmiņas. Brālītis iekliedzās un metās pie plaukta.

– Mieru, tikai mieru! – Karlsons brīdināja, pacēlis apaļo roželi.

Bet Brālītis nevarēja palikt mierīgs, redzot, ka deg. Viņš paķēra mitru lupatu un apdzēsa jautrās liesmiņas. Tās atstāja uz plaukta lielus, netīrus traipus.

– Redzi nu, kāds izskatās grāmatu plaukts. Ko teiks māmiņa?! – Brālītis raizējās.

– Ak, parasts notikums! Pāris nenozīmīgu traipu uz grāmatu plaukta – tas ir nieks. Tā arī pasaki mātei, – Karlsons pamācīja.

Viņš nometās ceļos pie tvaika mašīnas, un viņa acis spulgoja.

– Tā tūliņ sāks darboties, – viņš apgalvoja.

Un tā notika. Pēc maza brītiņa mašīna sāka rūkt: puf, puf, puf. Tā nūdien bija lieliska tvaika mašīna, un Karlsons izskatījās tik lepns un laimīgs, it kā pats to būtu darinājis.

– Jāpārbauda drošības ventilis. Vienmēr notiek nelaime, ja nepārbauda drošības ventili, – Karlsons sacīja un sāka griezt kādu mazu sviru.

Puf, puf, puf – mašīna elsa aizvien ātrāk un ātrāk. Beidzot tā pat aizelsās, kā auļot auļoja, un Karlsona acis staroja. Brālītis vairs

nedomāja par traipiem uz grāmatu plaukta, viņš jutās briesmīgi lepns par pasaules labāko tvaika mašīnu meistarū Karlsonu, kas tik lieliski bija pārbaudījis drošības ventili.

– Āre, Brālīt, kāds varens puf, puf, puf! Pasaules labākais tvaika mašīnu meistars... – tālāk Karlsons netika, jo atskanēja briesmīgs blīkšķis, un mašīna pēkšņi bija beigta un pagalam, istabā mētājās tikai mašīnas lauskas.

– Tā eksplodēja, – Karlsons jūsmoja, it kā mašīna būtu izdarījusi kādu brīnumainu triku. – Nudien, tā eksplodēja! Tas tik bija blīkšķis!

Taču Brālītis nespēja priecāties, acīs viņam sariesās asaras.

– Mana tvaika mašīna. Nu tā ir pagalam, – viņš bēdājās.

– Parasts notikums, – Karlsons mierināja un māja ar mazo, apaļo roķeli. – Drīz tu dabūsi jaunu.

– No kurienes? – Brālītis brīnījās.

– Man augšā ir vairāki tūkstoši mašīnu.

– Kur augšā? – Brālītis nesaprata.

– Nu, manā jumta namiņā, – Karlsons paskaidroja.

– Vai tad tev uz jumta ir namiņš? Un tajā atrodas vairāki tūkstoši tvaika mašīnu? – Brālītis taujāja.

– Nujā, vismaz kādi pāris simti, – Karlsons atbildēja.

– Ak, es labprāt gribētu redzēt tavu namiņu, – Brālītis lūdzās. Tavu brīnumu, mazs namiņš uz jumta, un tajā dzīvo Karlsons. – Un namiņš pilns ar tvaika mašīnām. Vairāki simti mašīnu! – Brālītis izsaucās.

– Jā, tieši skaitījīs jau nu neesmu, cik daudz tur vēl palicis, bet vairāki duči būs noteikti, – Karlsons stāstīja. – Laiku pa laikam viena otra mašīna eksplodē, bet savi pāris duči gan vēl būs.

– Tad jau es vienu varētu dabūt, – Brālītis bilda.

– Nu protams, – Karlsons atbildēja.

– Vai tūliņ? – Brālītis vaicāja.

– Njā, iepriekš man mazliet jāapskatās. Jāpārbauda drošības ventilis un citas daļas, – Karlsons skaidroja. – Bet mieru, tikai mieru! Mašīnu tu dabūsi citudien.

Brālītis sāka lasīt kopā to, kas bija palicis pāri no viņa mašīnas.

– Diezin ko teiks tētis? – viņš noraizējies čukstēja.

Karlsons pārsteigts sarauca uzacis.

– Nieka tvaika mašīnas dēļ! Tās taču pavisam parastas, par to nu gan nav ko uztraukties. Es jau pats pateiktu, ja tikai man būtu laiks viņu sagaidīt. Tagad man jādodas uz mājām un jāredz, kas tur notiek.

– Jauki, ka tu atnāci, kaut arī tvaika mašīna... Vai tu vēl kādreiz atnāksi? – Brālītis vaicāja.

– Mieru, tikai mieru! – Karlsons sacīja un pagrieza podziņu. Motors sāka dūkt, un Karlsons stāvēja un gaidīja, kad varēs pacelties gaisā. Tad viņš atrāvās no grīdas un apmeta pāris apļu.

– Motors niķojas. Vajadzēs iegriezties darbnīcā, lai motoru ieeļļo. Varētu jau pats to izdarīt, esmu taču pasaules labākais mašīnu meistars, bet man nav laika... nē, labāk gan iegriezīšos darbnīcā.

Brālītim arī likās, ka tā būs labāk.

Karlsons izlidoja ārā pa logu, viņa mazais, apaļais augumiņš skaisti iezīmējās pret zvaigžņotajām pavasara debesīm.

– Čau, čau, Brālīt! – viņš teica un pamāja ar apaļo roķeli.

Tad Karlsons aizlidoja.

Karlsons ceļ torni

– **E**s jau teicu, ka viņu sauc par Karlsonu un viņš dzīvo uz jumta. Kas tur tik savāds? Cilvēks taču var dzīvot, kur viņam tīk, – Brālītis sacīja.

– Nemels niekus, bērniņ! – māmiņa viņu apsauca. – Tu mūs visus tā pārbiedēji. Tvaika mašīna eksplodējot varēja tevi ievainot, vai tu to saproti?

– Nujā! Bet Karlsons tomēr ir pasaules labākais tvaika mašīnu meistars, – Brālītis atbildēja un nopietni lūkojās uz māti. Viņai

taču vajadzētu saprast, ka nevar sacīt nē, ja pasaules labākais tvaika mašīnu meistars piedāvājas iedarbināt mašīnu.

– Cilvēkam jāatbild pašam par saviem darbiem, Brālīt. Nevar vainot nez kādu Karlsonu, kas dzīvo uz jumta, jo tāda Karlsona nemaz nav, – tēvs aizrādīja.

– Ir gan! – Brālītis tiepās.

– Arī lidot viņš prot! – Bose zobgalīgi piebilda.

– Nuja, ka prot! Gan viņš atkal atlidos, un tad tu redzēsi pats, – Brālītis nerimās.

– Būtu labi, ja viņš atlidotu rīt. Ja es viņu redzēšu, tu dabūsi no manis vienu kronu, – Beta apsolīja.

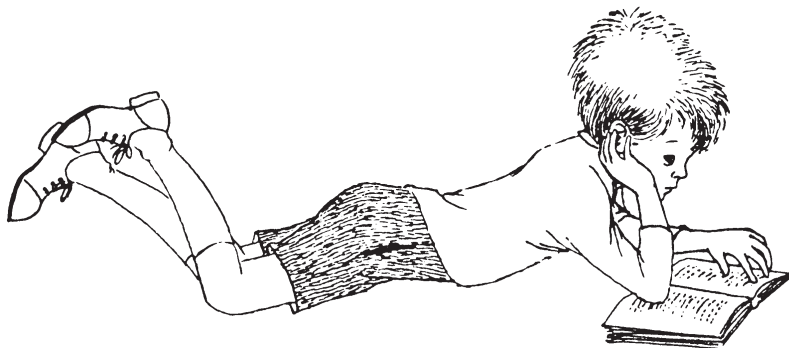
– Rīt viņš gan nevar ierasties. Viņam darbnīcā jāiesmērē motors, – Brālītis skaidroja.

– Zini, tev pašam vajadzētu kārtīgi iesmērēt. Paraugies, kāds izskatās tavš grāmatu plaukts! – māte izsaucās.

– Karlsons saka, tas esot pavisam parasts. – Brālītis pavirši atmeta ar roku, tieši tā, kā to bija darījis Karlsons. Lai māmiņa saprastu, ka par grāmatu plauktu nūdien nav vērts runāt. Tomēr māmiņu tas nemaz nenomierināja.

– Ak tā saka Karlsons! Nu tad pateic viņam, ja viņš vēl kādreiz bāzīs šē savu degunu, es viņam tā iesmērēšu, ka viņš nemūžam to neaizmirsīs.

Brālītis klusēja. Viņš domāja, cik tas briesmīgi, ka māmiņa var tā sacīt par pasaules labāko tvaika mašīnu meistaru. Bet ko labu var gaidīt tādā nejaukā dienā, kad viss ir sagriezies ačgārnī.

Pēkšņi Brālītis sāka ilgoties pēc Karlsona, jo Karlsons bija tik jautrs un možs, vicināja rokas un teica, ka nepatikšanas esot nieks, tāpēc nav vērts lieki uztraukties. Brālītis ļoti ilgojās pēc Karlsona. Tai pašā laikā viņš juta nemieru. Ja nu Karlsons vispār vairs nenāk?

– Mieru, tikai mieru! – Brālītis klusi teica, tieši tā, kā to mēdza sacīt Karlsons. Viņš taču bija solījis ierasties, un Karlsons ir cilvēks, uz kuru var paļauties, tas ir skaidrs kā diena.

Nebija aizritējis pat pāris dienu, kad Karlsons pēkšņi parādījās. Brālītis gulēja uz grīdas un lasīja, kad izdzirda dūkoņu, un pa logu kā milzu kamene ielidoja Karlsons. Dūgodams jautru dziesmiņu, viņš laidelējās gar sienām. Lāgu lāgiem apstājās un aplūkoja gleznas. Galvu pašķiebis, viņš piemiedza acis.

– Skaistas gleznas! Varen skaistas gleznas! Lai gan gluži tik skaistas kā manējās tās nav, – viņš sacīja.

Brālītis bija pietrūcies kājās, aiz sajūsmas galīgi apmulsis. Viņš tik ļoti priecājās, ka ieradies Karlsons.

– Vai tev tur augšā ir daudz gleznu? – viņš vaicāja.

– Vairāki tūkstoši, – Karlsons atbildēja. – Gleznoju tās brīvajā laikā. Gleznoju gailišus, putniņus un citas skaistas lietas. Esmu pasaules labākais gleznotājs, – viņš piebilda, ar elegantu pagriezīenu nolaizdamies blakus Brālītim.

– Vai dieniņ! – Brālītis brīnījās. – Bet saki, vai es varētu aiziet tev līdzī uz tavu namiņu un apskatīties tavas tvaika mašīnas un gleznas?

– Nu protams! Skaidrs. Tu būsi mīļš viesis... kādu citu dienu, – Karlsons atteica.

– Bet drīzāk, – Brālītis lūdzās.

– Mieru, tikai mieru! – Karlsons atbildēja. – Es iepriekš mazliet uzposīšu, tas neaizņems daudz laika. Pasaules labākais uzkopējs, kas tas varētu būt? – Karlsons šķelmīgi vaicāja.

– Laikam gan tu, – Brālītis atbildēja.

– Laikam... laikam... – Karlsons izsaucās. – Vai tu vēl šaubies? Pasaules labākais un čaklākais uzkopējs ir Karlsons, kas dzīvo uz jumta, to zina visi.

Un Brālītis labprāt ticēja, ka Karlsons ir “pasaules labākais” itin visos gadījumos. Droši vien viņš ir arī pasaules vislabākais rotaļbiedrs, to jau Brālītis bija pieredzējis. Kristers un Gunila arī bija labi, bet ne jau tik lieliski kā Karlsons, kas dzīvo uz jumta. Brālītis nolēma, ka nākamo reizi, kad kopā ar Kristeru un Gunilu nāks mājās no skolas, viņš pastāstīs biedriem par Karlsonu. Kristers nebeidza vien stāstīt par savu suni, ko sauca par Riksi. Šā suņa dēļ Brālītis sen apskauda Kristeru.

“Nu, ja viņš rīt atkal sāks lielīties ar savu veco Riksi, tad es viņam pastāstīšu par Karlsonu,” Brālītis nodomāja. “Riksi nemaz nevar salīdzināt ar Karlsonu, kas dzīvo uz jumta,” es viņam teikšu.

Tomēr Brālītis neko tik dedzīgi nekāroja kā sunīti.

Karlsons pārtrauca viņa pārdomas.

– Es briesmīgi vēlos padauzīties, – viņš sacīja un ziņkāri lūkojās apkārt. – Vai tvaika mašīnu tev vairs nav?

Brālītis purināja galvu. Tvaika mašīna! Bet tagad te ir Karlsons, nu varētu ienākt tētis un māmiņa, tad viņi redzētu, ka Karlsons tiešām ir. Arī Bose un Beta varētu ienākt, ja ir mājās.

– Vai tu nenāksi man līdzi un nepadosi labudienu tētim un māmiņai? – Brālītis jautāja.

– Ar lielāko prieku! – Karlsons atbildēja. – Viņiem būs patīkami iepazīties ar mani, tādu gudrinieku un skaistuli.

Karlsons pastaigājās šurpu turpu pa istabu un izskatījās ļoti apmierināts.

– Esmu arī diezgan apaļš, – viņš piebilda. – Vīrs pašos spēka gados. Tavs tētis un māmiņa priecāsies iepazīties ar mani.

Tieši tajā brīdī Brālītis sajuta vieglu ceptas gaļas smaržu, kas vēdīja no virtuves. Viņš saprata, ka pienācis pusdienu laiks. Brālītis nolēma, ka Karlsons ar viņa vecākiem iepazīsies pēc pusdienām. Var iziet plāni, ja traucē māmiņu, kad tā cep kotletes. Varbūt tētim vai māmiņai ienāk prātā izprašņāt Karlsonu par tvaika mašīnu un traipiem uz grāmatu plaukta. Tas nedrīkst notikt. Nekādā gadījumā. Sēžot pie pusdienu galda, Brālītis pūlēsies ieskaidrot tētim un māmiņai, kā jāizturas pret pasaules labāko tvaika mašīnu meistaru. Vajadzīgs tikai mazliet laika. Pēc pusdienām, jā, tā būs pareizi, viņš uzaicinās visu ģimeni savā istabā.

“Nāciet, lūdzu, iekšā, tas ir Karlsons, kas dzīvo uz jumta.” Vai dieniņ, kā viņi brīnīsies! Tas tik būs joks!

Karlsons pēkšņi apstājās. Stāvēja pavisam mierīgi un kā putnu suns ošņāja gaisu.

– Gaļas kotletes, kā man garšo labas gaļas kotletes! – viņš izsaucās.

Brālītis samulsa. Pēc šādiem vārdiem varēja teikt tikai vienu: “Lūdzu, paliec un paēd kopā ar mums pusdienas.” Tomēr viņš lāgā neiedrošinājās aicināt Karlsonu līdzī, iepriekš nepajautājis māmiņai. Pavisam citādi tas bija ar Kristeru un Gunilu. Tos viņš droši pašā pēdējā brīdī, kad visi jau sēdēja pie galda, varēja ievest līdzī un sacīt:

– Lūdzu, māmiņ, Kristers un Gunila taču arī dabūs zirņu zupu un pankūkas?

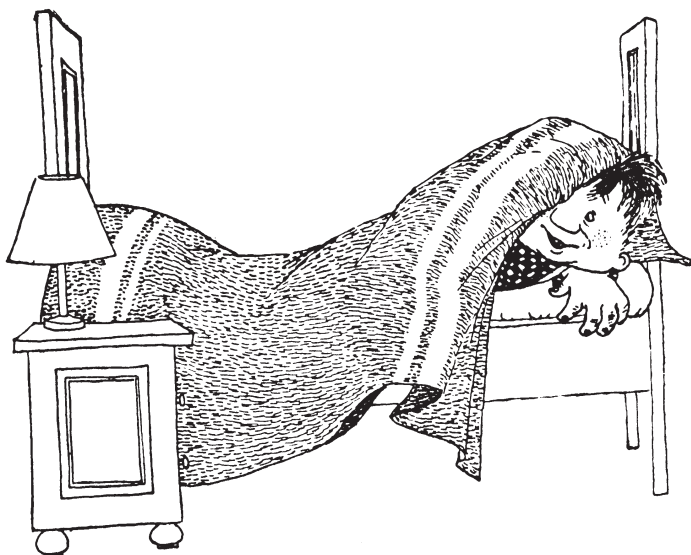
Bet aicināt sev līdzīgu mazu, apaļu, nepazīstamu tēvoci, kas sabojājis tvaika mašīnu un notriepis grāmatu plauktu, nē, to nevar! Lai gan šis mazais, apaļais tēvocis nupat bija teicis, ka viņam ļoti garšo – jot gaļas kotletītes, Brālītim tagad jāpapūlas tās atnest Karlsonam, citādi viņš ar Brālīti varbūt vairs nerotaļāsies. Ak, māmiņas kotletes nozīmēja tik daudz!

– Pagaidi brītiņu, es aiziešu uz virtuvi un tev dažas atnesīšu, – Brālītis sacīja.

Karlsons apmierināts pamāja.

– Jauki, jauki! Tikai pasteidzies. Skatoties uz gleznām, kurās redzami gaiļi, paēdis netiksi!

Brālītis aizgāja uz virtuvi. Tur, apsējusi rūtainu priekšautu, ceptu kotlešu smaržas apņēmta, pie pavarda stāvēja māmiņa. Viņa

viņš gāzes kratīja lielo cepamo pannu, un tajā palēcās uz augšu un apsviedās apkārt mazītiņas, brūnas kotletītes.

– Skat, Brālītis! Tūliņ būs pusdienas, – māmiņa teica.

– Miļo māmucīt, vai es drīkstu paņemt uz tasītes dažas kotletītes un aiznest savā istabā? – Brālītis pieglaimīgā balsī lūdās.

– Mīlulīt, mēs taču tūliņ sēdīsimies pie galda, – māmiņa atbildēja.

– Zinu, bet tomēr lūdzu, lūdzu. Pēc pusdienām es tev paskaidrošu, – Brālītis neatlaidās.

– Nu labi, labi, iedošu tev dažas.

Viņa uzlika uz šķīvīša sešas mazītiņas kotletītes. Vai, cik tās jauki smaržoja un bija tik maziņas un brūnas, tieši tādas, kādām jābūt kotletītēm. Brālītis ar abām rociņām paņēma šķīvīti un žigli šāvās savā istabā.

– Še, ņem, Karlson! – viņš izsaucās, ienācis iekšā.

Bet Karlsons bija pazudis. Tur nu Brālītis stāvēja ar kotletītēm, taču Karlsona nebija. Brālītis jutās briesmīgi vīlies un apbēdināts.

– Viņš aizgājis! – puisēns skaļi izsaucās. – Tad jau...

– Pīp! – pēkšņi nez kur iepīkstējās.

Brālītis palūkojās apkārt. Tad savas gultas kājgalī zem segas viņš ieraudzīja kustīgu gubiņu. No turienes skanēja pīkstoņa. Pēc mirkļa no segas paspraucās ārā Karlsona sarkanā seja.

– Hi, hi, hi! – Karlsons smējās. – “Viņš aizgājis,” tu teici, “viņš aizgājis!” Hi, hi, hi, neaizgāju vis, tikai izlikos!

Tad viņš pamanīja kotletītes. Žips, Karlsons pagrieza podziņu, kas atradās uz vēdera, motors sāka dūkt, un Karlsons aizlidoja no gultas tieši pie šķīvīša.